

بسمه تعالی

نهضت آزادی ایران

تأسیس ۱۳۴۰

بیانیه پیرامون

احزاب سیاسی و وزارت اطلاعات

هموطنان شرافتمند و گرامی

شاید اطلاع داشته باشید که اخیراً (۶۷/۷/۲۹) آقای ری شهری وزیر اطلاعات بیاناتی در شهر ایلام درباره فعالیت احزاب سیاسی ایراد کرده‌اند که پرسش و گفتگوهایی را در داخل و خارج ایران برانگیخته است. این سخنان در شرایطی که مقامات کشور وعده بازسازی و سازندگی می‌دهند و مردم برای توفیق برنامه‌ها و سلامت اجرای آنها انتظار باز شدن فضای سیاسی و اجتماعی کشور را دارند، جالب توجه است. سخنرانی وزیر اطلاعات را در شهر ایلام بعضی از هموطنان نشانه باز شدن فضای سیاسی و رفع اشغال و تعطیل نهضت آزادی ایران (و جمعیت دفاع از آزادی و حاکمیت ملت ایران) و قصد آزاد نمودن دفاتر و افراد بازداشت شده دانسته، ابراز امیدواری می‌کنند و برخی دیگر آنرا پاسخ به نامه مورخ ۱۲ مهر ماه دبیرکل نهضت به رهبر انقلاب و توجیهی برای رفتارهای خلاف قانون وزارت اطلاعات تلقی کرده و اظهار تعجب و تأسف می‌نمایند.

بنا به جهات فوق لازم دیده شد بیانات آقای وزیر اطلاعات را که با اساسی‌ترین مسائل کشورمان ارتباط دارد (و ضرب‌المثل گل‌آلود کردن آب برای گرفتن ماهی را تداعی می‌کند) بلاجواب نگذاریم. قبلاً بخشی از بیانات ایشان را که مربوط به مسئله مورد نظر می‌شود عیناً نقل می‌نمائیم.

"احزاب سیاسی در کشور می‌توانند فعالیت داشته باشند به شرط اینکه توطئه و سنگاندازی علیه جمهوری اسلامی نداشته باشند. هر دسته و گروهی که به دور از مزدوری بیگانگان و تلاش در ایجاد توطئه بخواهد کار سیاسی سالم داشته باشد آزاد است و به همین دلیل ما با بسیاری از گروهکهای غیر مذهبی از قبیل "اکثریت" برخورداریم و تا آنجا که تصمیمی به توطئه نگیرند در کار سیاسی خود آزادند و کار سیاسی کردن در کشور مشروط بر اینست که توطئه‌ای در کار نباشد."^۱

سخنان آقای وزیر اطلاعات از چند جهت قابل بررسی و اعتراض است:

الف) قانون گرائی یا رعایت قوانین مصوب

ایراد اصولی ما و انحراف ایشان از حدود و وظایف قانونی، دخالت در کار وزارت کشور است و اظهارنظر و تعیین تکلیف برای احزاب سیاسی.

قانون احزاب که در هفتم شهریور ماه ۱۳۶۰ تحت عنوان "قانون فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی شناخته شده" به تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان رسیده است. وزارت کشور را نهاد طرف مراجعه احزاب و جمعیتها و مسئول نظارت و اجرای قانون فوق، بر طبق مواد ۶ (تبصره‌های ۱ و ۲) -۸-۹-۱۰-۱۲-۱۵-۱۷-۱۸ تعیین کرده است. وظیفه صدور پروانه برای احزاب و رسیدگی به شکایات آنان و همچنین کیفر تخلفات و تقاضای انحلال

^۱ به نقل از روزنامه رسالت مورخ ۶۷/۷/۳۰

گروهها از دادگاه را به عهده کمیسیونی گذارده است که در وزارت کشور از پنج عضو (نمایندگان دادستان کل کشور، شورایعالی قضائی، وزارت کشور و دو منتخب از مجلس) تشکیل می‌شود، بدون آنکه احدی از وزارت اطلاعات در آن حضور داشته باشد.

ذکر این نکته نیز ضروریست که اگر ما اصرار به احاله کار احزاب به وزارت کشور و اقدام و اظهارنظر آن وزارتخانه در مورد احزاب سیاسی را داریم، نه از این جهت است که آن وزارتخانه یا وزیرش را دارای سابقه درخشان در آزادی و انتخابات و اجرای قانون می‌شناسیم، بلکه می‌خواهیم اداره امور کشورمان در خط صحیح قوانین قرار گیرد و قانون در جمهوری اسلامی حاکم باشد.

البته وزارت اطلاعات وظیفه خطیری را به عهده داشته مسئول کشف فعالیتهای ضدامنیتی و جاسوسی و براندازی نظام جمهوری اسلامی بوده اطلاعات و اسناد بدست آمده را به مقامات قضائی و اجرائی مربوطه انتقال می‌دهد ولی به نظر نمی‌آید که انجام چنین وظائف، تخلف از قانون و نظام مملکت و تخطی به حقوق دولت و ملت را ایجاب نماید یا اجازه دهد. اصولاً نوع و ترکیب کار وزارتخانه‌ها و دستگاههای اطلاعاتی و ضد جاسوسی در همه جای دنیا بر مبنای استتار است، نه سخنرانیهای تبلیغاتی شعارگونه و تعیین تکلیف برای احزاب سیاسی. حال معلوم نیست که وزیر اطلاعات آیا به پیروی از سیاست و نظر دادستان کل کشور آقای خوئینی‌ها که حدود دو سال قبل "قانون‌گرائی" قضات را در اتکا و استناد و اصرار به اجرای صحیح قوانین مصوب، عملی ضدانقلابی شمرده بودند، خواسته‌اند در بیانات و دستورهای خود بی‌اعتنا به قوانین مصوب جمهوری اسلامی بوده و احیاناً برخی را نقض نمایند یا شخص خود و وزارت اطلاعات را به دلیل "وظائف محوله مهمه" مافوق دولت و مجلس و ملت می‌دانند و تعدد داشته‌اند مقررات وضع شده را ندیده بگیرند و با به کار بردن اصطلاحات ابداعی جاده بیراهه اختصاصی انتخاب نمایند.

آقای وزیر اطلاعات با به کار بردن اصطلاحات کشدار نامشخص و تعبیرهای شعارگونه در سخنرانی ایلام برای تعیین تکلیف یا توبیخ احزاب سیاسی، بی‌توجهی خود را نسبت به موازین قانونی و معیارهای حقوقی نشان داده‌اند. اصطلاحات و تعبیرهایی از قبیل: توطئه و سنگاندازی علیه جمهوری اسلامی، مزدوری بیگانگان، تلاش در ایجاد توطئه، کار سیاسی سالم، برخورد با گروهها و غیره که قانونگذار آنها را بکار نبرده و از نظر حقوقی تعریف نشده است البته برای جوسازی و تهدید و تحریک مناسب می‌باشد ولی با اجرای عدالت و قانون و برپا داشتن مردم در راه حق مبیانت دارد.

ایشان اگر قبلاً مراجعه‌ای به قانون احزاب می‌کردند می‌دیدند که در فصل اول آن برای جلوگیری از ابهام و انحراف در برداشتهای مختلف یک سلسله تعریفهای حقوقی داده شده است و ماده ۱۶ فصل دوم که حقوق احزاب را تعیین می‌نماید فعالیتهای ممنوعه آنها را به تفصیل در ۱۰ بند "الف" تا "ی" مشخص و محدود ساخته و اصطلاحات آقای وزیر اطلاعات را به کار نبرده است.^۱ علاوه بر این، کیفر تخلفها که تشخیص آن

الف- ارتکاب افعالی که به نقض استقلال کشور منجر شود. ب- هر نوع ارتباط، مبادله اطلاعات، تبانی و مواضعه با سفارتخانه‌ها، نمایندگی‌ها، ارگانهای دولتی و احزاب کشورهای خارجی در هر سطح و به هر صورت که به آزادی، استقلال، وحدت ملی و مصالح جمهوری اسلامی ایران مضر باشد. ج- دریافت هرگونه کمک مالی و تدارکاتی از بیگانگان د- نقض آزادیهای مشروع دیگران. ه- ایراد تهمت، افترا و شایعه پراکنی و- نقض وحدت ملی و ارتکاب اعمالی چون طرح‌ریزی برای تجزیه کشور ز- تلاش برای ایجاد و تشدید اختلاف میان صفوف ملت با استفاده از زمینه‌های متنوع فرهنگی و مذهبی و نژادی موجود در جامعه ایران ح- نقض موازین اسلامی و

به عهده کمیسیون ماده ۱۰ است در چهار بند ماده ۱۷ به صورت تدریجی معین گردیده است. به استثنای انحلال حزب و اعلام غیر قانونی بودن آن که (بر طبق ماده ۱۹) باید به دادگاه و هیئت منصفه ارجاع شود.

ب) گروه سیاسی الگو

وزیر اطلاعات برای آنکه رهنمودها و دستورالعملهایشان به مردم و احزاب از هر جهت روشن گردیده و مرکوز ذهن خاص و عام شود، بیاناتشان را با ذکر مورد و مثالی تکمیل کردند. گروه "اکثریت" مؤلف با حزب توده ایران را که شاخه اصلی چریکهای فدائی خلق می باشد، در برابر نهضت آزادی ایران، به عنوان گروه سیاسی مجاز و نمونه مورد قبول وزارت اطلاعات (یا خودشان) معرفی فرمودند. به عقیده ایشان، آنطور که از بیاناتشان بر می آید، این گروهک با آنکه غیر مذهبی است چون هیچگاه تصمیم به توطئه نگرفته و به دور از مزدوری بیگانگان "کار سیاسی سالم" داشته است در معرض برخورد وزارت اطلاعات قرار نگرفته است. البته نهضت آزادی ایران مخالف آزادی عقیده و بیان برای کلیه گروهها و احزاب سیاسی، آنطور که قانون اساسی مشخص کرده است نمی باشد و از باز شدن فضای سیاسی جامعه برای عرضه افکار و نظریات مختلف استقبال می نماید. اما برای آنکه هموطنان شرافتمند و همکاران دولتی آقای وزیر اطلاعات، مخصوصاً مقامات قضائی، از سیاست یک بام و دو هوا و انحصار و اختناق حاکم بر صحنه سیاسی مملکت و معنای "کار سیاسی سالم" و فعالیت مجاز و معقول یک حزب سیاسی از دید یک مسئول اصلی نظام پی ببرند و ضمناً درجه آگاهی و اطلاعات وزارت اطلاعات را بهتر درک کنند، برخی از شعارها و مقالات استخراجی از خبرنامه خرداد ماه ۱۳۶۷ کمیته مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت) را که در ماههای اخیر در بعضی مراکز و نقاط تهران پخش شده است ذیلاً کلیشه می نمایم.

اساس جمهوری اسلامی ط- تبلیغات ضداسلامی و پخش کتب و نشریات مضله ی- اختناق و نگهداری و حمل اسلحه و مهمات غیرمجاز.

از دید جناب آقای ری شهری گروهی که سرنگونی جمهوری اسلامی ایران شعار آشکارش می‌باشد و رفقای خود را دعوت به "تامین اتحاد وسیع همه نیروهای دمکراتیک کشور در نیل به صلح و آزادی و سرنگونی رژیم ولایت فقیه" می‌نماید توطئه‌گر نیست و "کار سیاسی سالم" دارد و می‌تواند به عنوان نمونه قابل تحمل رژیم، الگوی احزاب قرار گیرد. واقعاً که چشم همه روشن! حقیقتاً که اسلام وزارت اطلاعات "اسلام ناب محمدی" است نه اسلام مارکسیستی و نه اسلام آمریکائی!

ج) برخورد با نهضت آزادی ایران

اگر معنای فعالیت سیاسی سالم در نظام جمهوری اسلامی چنان است که نقل گردید، سیاست خفقان و تعطیل و زندان که از طرف وزارت اطلاعات در مورد نهضت آزادی ایران به اجرا گذارده شده است، کاملاً بجا و مورد افتخار ما می‌باشد، اما اگر قرار است در جمهوری اسلامی "قرآن و قانون" حکومت کند و تنها سال ۱۳۶۰ سال قانون اعلام نشده باشد و آنطور که آیت‌الله منتظری در پیامها و بیانات اخیر خود تأکید بر دادن آزادیهای قانونی به همه افراد و گروهها کرده، خواستار باز شدن فضای فرهنگی و سیاسی کشور شده‌اند، در این صورت اعتراض و انتظارات قبلی ما به قوت خود باقی بوده و به آقای وزیر اطلاعات می‌گوئیم، اگر منظورشان از توصیفهای توطئه‌گری، سنگاندازی و مزدوری بیگانه نهضت آزادی ایران است بدون پرده‌پوشی و پروا موارد کشف شده را به کمیسیون ویژه وزارت کشور ارائه دهند "تا سیه روی شود هر که در او غش باشد." اما اگر سخنانشان به منظور آزادی و اجازه فعالیت‌های سیاسی و قانونی احزاب و گروهها و نفی تصمیم تعطیل نهضت آزادی ایران بوده است چرا محدودیتهای ایجاد شده را کلاً برنداشته و تمکین از قانون اساسی و قانون احزاب نمی‌کنند که به حق و مصلحت نزدیکتر است.

ولایجرمنکم شنئان قوم علی الا تعدلوا اعدلوا هو اقرب للتقوی

نهضت آزادی ایران

آبان ۶۷